

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z biologii w klasie VII szkoły podstawowej w roku szkolnym 2025/2026

Nr. wymagania z podstawy programowej	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
III.1	wymienia podstawowe funkcje skóry podaje przykłady dolegliwości skóry (grzybice, czerniak)	rozpoznaje elementy budowy skóry na ilustracji lub schemacie podaje przykłady profilaktyki chorób skóry	wyказuje na konkretnych przykładach związek między budową a funkcjami skóry uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej w przypadku pojawienia się zmian na skórze	wyjaśnia zależność między ekspozycją skóry na silne nasłonecznienie a rozwojem czerniaka	
III.2	przedstawia funkcje kości wymienia elementy budowy fizycznej kości	rozpoznaje na schemacie, rysunku i modelu szkielet osiowy oraz szkielet obręczy i kończyn	podaje zasady profilaktyki skrzywień kręgosłupa	analizuje współdziałanie mięśni, ścięgien, kości i stawów w wykonywaniu ruchów	analizuje wpływ aktywności fizycznej na prawidłową budowę i funkcjonowanie układu ruchu
III.3	wymienia przyczyny próchnicy zębów	wskazuje odcinki przewodu pokarmowego na planszy lub modelu wskazuje zasady profilaktyki próchnicy zębów podaje przykłady chorób układu pokarmowego (WZW A, WZW B, WZW C, rak jelita grubego) oraz zasady ich profilaktyki.	rozpoznaje (na schemacie, rysunku, modelu, według opisu) rodzaje zębów przedstawia źródła i określa znaczenie składników pokarmowych (białka, cukry, tłuszcze, witaminy, sole mineralne i woda) dla prawidłowego funkcjonowania organizmu ,	omawia funkcje poszczególnych odcinków układu pokarmowego określa związek budowy tych elementów z pełnioną funkcją wyказuje rolę zębów w mechanicznej obróbce pokarmu wyjaśnia rolę błonnika w funkcjonowaniu układu	uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw uzasadnia konieczność stosowania diety zróżnicowanej i dostosowanej do potrzeb organizmu (wiek, płeć, stan zdrowia, aktywność fizyczna)

				pokarmowego przedstawia i analizuje konsekwencje zdrowotne niewłaściwego odżywiania (otyłość, anoreksja)	
III.4	wymienia choroby układu krążenia podaje zasady profilaktyk chorób układu krążenia (miażdżyca, nadciśnienie tętnicze, zawał serca)	rozpozna jena schemacie elementy budowy układu krążenia przedstawia rolę głównych składników krwi (krwinki czerwone i białe, płytki krwi, osocze) wymienia grupy krwi i wyjaśnia, co stanowi podstawę ich wyodrębnienia	przedstawia funkcje elementów budowy układu krążenia przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa	przedstawia zasady prawidłowego pomiaru ciśnienia tętniczego krwi i stosuje się do tych zasad podczas wykonywania pomiaru analizuje wpływ aktywności fizycznej prawidłowe diety na funkcjonowanie układu krążenia	analizuje krążenie krwi w obiegu małym i dużym uzasadnia konieczność okresowego wykonywania badań kontrolnych krwi, pomiaru tętna i ciśnienia tętniczego
III.5	Określa AIDS jako zaburzenie mechanizmów odporności.	wskazuje lokalizację (na schemacie, rysunku, według opisu.) węzłów chłonnych	określa funkcje węzłów chłonnych określa alergię jako nadwrażliwość układu odpornościowego na określony czynnik	rozdziela odporność wrodzoną i nabytą;	przedstawia istotę działania szczepionek; podaje wskazania zastosowania szczepionek i uzasadnia konieczność stosowania obowiązkowych szczepień przedstawia znaczenie przeszczepów ocenia wyrażanie zgody na transplantację narządów po śmierci
III.6	rozpoznaje elementy budowy układu oddechowego (na schemacie, modelu, rysunku) podaje przykłady chorób układu oddechowego	przedstawia i funkcje poszczególnych elementów układu oddechowego na podstawie własnego organizmu przedstawia mechanizm wentylacji płuc	określa związek budowy elementów układu oddechowego z pełnioną funkcją	analizuje przebieg wymiany gazowej w tkankach i w płucach analizuje wpływ palenia tytoniu, zanieczyszczeń pyłowych na funkcjonowanie	planuje i przeprowadza doświadczenie wykrywające obecność dwutlenku węgla oraz pary wodnej w powietrzu wydychanym

	(angina, gruźlica, rak płuca) oraz zasady ich profilaktyki			układu oddechowego	
III.7	wymienia przykłady substancji, które są wydalone przez organizm człowieka wymienia narządy układu wydalniczego wymienia choroby układu wydalniczego i zasady ich profilaktyki	przedstawia istotę procesu wydalania rozpoznaje elementy układu moczowego (na modelu, rysunku, według opisu) oraz przedstawia ich funkcje	przedstawia znaczenie badania moczu w diagnostyce zakażeń układu moczowego, kamicy nerkowej i cukrzycy	uzasadnia konieczność picia dużych ilości wody podczas leczenia chorób nerek	
III.8		rozpoznaje elementy ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego (na modelu, rysunku) wymienia rodzaje odruchów wymienia sposoby radzenia sobie ze stresem	określa funkcję ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego opisuje łuk odruchowy dokonuje obserwacji odruchu kolanowego	przedstawia znaczenie snu w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego przedstawia znaczenie snu w prawidłowym funkcjonowaniu układu nerwowego	uzasadnia nadrzędną funkcję mózgowia w stosunku do pozostałych części układu nerwowego
III.9	wskazuje rozmieszczenie receptorów powonienia, smaku i dotyku	rozpoznaje elementy budowy oka (na modelu, rysunku, według opisu) omawia przyczyny powstawania wad wzroku rozpoznaje elementy budowy ucha (na modelu, rysunku, według opisu) wymienia funkcje poszczególnych elementów ucha	wyказuje związek budowy elementów oka z pełnionymi przez nie funkcjami charakteryzuje wady wzroku omawia sposób korygowania wad wzroku przedstawia rolę zmysłów powonienia, równowagi, smaku i dotyku	opisuje wpływ hałasu na zdrowie człowieka	planuje i przeprowadza doświadczenie sprawdzające gęstość rozmieszczenia receptorów w skórze różnych części ciała.

III.10	wymienia gruczoły dokrewne (przysadka, tarczyca, trzustka, nadnercza, jądra i jajniki)	wskazuje na ilustracji położenie gruczołów dokrewnych	podaje nazwy hormonów wydzielanych przez nie (hormon wzrostu, tyroksyna, insulina, glukagon, adrenalina, testosteron, estrogeny i progesteron) oraz przedstawia rolę tych hormonów	wyjaśnia, na czym polega antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu	przedstawia biologiczną rolę hormonu wzrostu, tyroksyny, insuliny, adrenaliny, testosteronu, estrogenów
III.11	wymienia etapy rozwoju przed urodzeniowego człowieka (zygota, zarodek, płód)	rozpoznaje elementy budowy układu rozrodczego męskiego i żeńskiego (na schemacie, według opisu) oraz podaje ich funkcje	opisuje fazy cyklu miesięczkowego kobiety przedstawia cechy oraz przebieg fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową	określa rolę gamet w procesie zapłodnienia wyjaśnia wpływ alkoholu i nikotyny na rozwój zarodka i płodu uzasadnia konieczność wykonywania badań kontrolnych jako sposobu wczesnego wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka prostaty	
III.12	wyjaśnia, na czym polega homeostaza		uzasadnia, że antybiotyki i inne leki należy stosować zgodnie z zaleceniem lekarza (dawka, godziny przyjmowania leku i długość kuracji)	analizuje współdziałanie poszczególnych układów narządów w utrzymaniu niektórych parametrów środowiska wewnętrznego na określonym poziomie (temperatura, ilość wody w organizmie)	analizuje informacje dołączane do leków oraz wyjaśnia, dlaczego nie należy bez wyraźnej potrzeby przyjmować leków ogólnodostępnych i suplementów

Kursywa- wymagania na ocenę śródroczną